



# KOLF

## magazine

*Het driemaandelijks ledenblad van de Brabantse Golf,  
meer dan een golfclub*

De colfspelers van Bruegel

Het spelletje naar den cuyl

Onspeelbaar? Ik dacht het niet!

Gulle Griet

# INHOUD

18



20



22



|                                                 |    |
|-------------------------------------------------|----|
| Voorwoord                                       | 3  |
| De colfspelers van Bruegel                      | 4  |
| Kortverhaal                                     |    |
| Het spelletje naar den cuyl                     | 7  |
| Een nieuwe kapitein,<br>terug van weggeweest    | 10 |
| Kolf Magazine 150,<br>vroeger Telex nu Magazine | 12 |
| Golfregels - De verloren bal                    | 16 |
| Matthias Vertommen,<br>nieuwe Pro op onze club  | 18 |
| Raakpunten tussen golf en bridge                | 20 |
| Greenkeeper                                     |    |
| Vleermuizen op onze golfbaan                    | 22 |
| Speler in de kijker                             | 24 |
| Pro - Ons speelbaar? Ik dacht het niet!         | 26 |
| Ladies - Gulle Griet                            | 28 |
| Senioren                                        |    |
| Van 80plussers en Senioren 65+                  | 31 |
| Fotoraadsel                                     | 34 |
| Sponsors                                        | 35 |
| Hole of Fame                                    | 36 |

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten te regelen. Eenieder die meent nog rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de uitgever te wenden.

**Secretariaat :**

Brabantse Golf  
Steenwagenstraat 11  
1820 Melsbroek  
Tel. 02 751 82 05  
Fax 02 751 84 25  
secretariaat@brabantsegolf.be

**Website :**

www.brabantsegolf.be

**Hoofredacteur :**

Frank De Coster

**Redactieraad :**

Yannick Dufraimont  
Marianne Dumon  
Jan Noblesse  
Greta Vanzeebroeck

**Werken ook mee aan  
dit nummer :**

André Abicht  
Peter Beens  
Luc De Greef  
Willy Donckers  
Kathleen Dufraimont  
Hubert Leemans  
Philippe Mallaerts  
Annelies Smilde  
Dany Vanbegin  
Michel van Lieshout  
Walter Vermeeren

**Foto's :**

Hans Bender  
Frank De Coster  
Anne De Doncker  
Luc De Greef  
Youenn De Mulder  
Kathleen Dufraimont  
Yannick Dufraimont  
Ann Ehlen  
Hubert Leemans  
Jan Noblesse  
Jean-Paul Remy  
Vince Vanbegin  
Michel van Lieshout  
Greta Vanzeebroeck  
Wout Willems

**Cartoons & tekeningen:**

Arne De Coster  
Sam Urlings

**Vormgeving  
& Realisatie :**

Leleu Printing  
Dorpstraat 85  
1785 Brussegem

**Verantwoordelijke****Uitgever :**

Willy Donckers  
Steenwagenstraat 11  
1820 Melsbroek

# voorwoord

Beste lezers,

Met enige fierheid presenteren wij hier het 150<sup>ste</sup> nummer van jullie 'Brabantse Golf' ledenblad. We kijken zelf geboeid naar de ontwikkeling sinds het ontstaan van ons 'Kolf' tijdschrift eind 1988. Meer details lezen jullie in een omstandig artikel dat in dit jubileumnummer niet mocht ontbreken.

Uiteindelijk is deze evolutie in 2015 uitgemond in Kolf Magazine, een ledenblad dat wellicht wat boven de gebruikelijke clubbladen uitsteekt. Met een enthousiast en ambitieus redactiecomité, bijgestaan door schitterende rubriekschrijvers en vele van onze leden, uit alle geledingen, wordt telkens weer hard gewerkt aan iedere editie. Nummer 150 is al het 21<sup>ste</sup> exemplaar in de reeks.

Om dit jubileumnummer 150 nog meer luister te geven, hebben wij de verbinding gelegd naar onze Vlaamse meester-schilder Pieter Bruegel de Oude, die dit jaar overal te lande gevierd wordt naar aanleiding van de 450<sup>ste</sup> verjaardag van zijn overlijden. Dat wij als golfspelers hierbij stilstaan is logisch, hij was immers de man die als geen ander het leven van de inwoners van Brabant wist uit te beelden en daarbij een wijdverbreide ontspanning/sport, terloops, vastlegde; namelijk het "Spel naer den cuyl" ook "Colfspel" genoemd.

Een picturaal bewijs dat wij hier in de Lage Landen reeds in de 16<sup>de</sup> eeuw de 'voorvader van golf' beoefenden, lang voor de Schotten de reglementen van onze golfsport vastlegden. De naam van ons "Kolf" Magazine verwijst uiteraard naar deze verre oorsprong van het golf.

Naast vele verwijzingen naar Bruegel, hebben wij in dit speciaal nummer ook aandacht voor wat er in de lente en zomer, 's nachts, als wij slapen, op onze golfbaan gebeurt. Onze greenkeeper licht even de sluier op! Valère Vanderheyden volgt vanaf 1 januari 2020 onze kapitein Martine Vantyghem op en zoals velen van ons nog weten, gaat hij dat net zoals in de jaren 2004-2005 uitstekend doen. Martine, van haar kant, treedt als volwaardig lid toe tot het Dagelijks Bestuur. Bravo Martine.

Wij maken kennis met onze nieuwe pro Matthias Vertommen en onze speler in de kijker Florian Van Bael. Twee jonge heren die sinds kort deel uitmaken van de Brabantse.

De winter komt er aan, dus gaan veel van onze leden het wat rustiger aan doen op ons terrein. Bedenk echter dat Pieter Bruegel vaak onze voorvaders in winterlandschappen uitbeelde terwijl zij van het "colf" spel genoten.

Dus beste lezer, neem deze winter je "Colf" clubs ter hand en geniet van je "Spel naer den cuyl"!

Veel leesplezier,

Frank De Coster  
Hoofredacteur  
kolf@brabantsegolf.be

# Het spelletje naar den cuyl

Het was op een boerenbruiloft in Melsbroek dat onze vrienden Pieter Bruegel voor het eerst ontmoetten. Dat was kort na de oogst van het jaar 1560. Samen met enkele muzikanten waren Hendrik en Joris door de waard van het Cleyn Hoff ingehuurd om een handje te komen helpen. Dat deden ze liever dan het harde labeur van de noeste witloofboeren op het land. En zo konden ze nog een centje bijverdienen.

Tot ontsteltenis van de waard had Joris, nooit om een grap verlegen, de deur van de schuur uit haar hengsels gehaald en er een hoop borden soep en pap op gezet om de gulzige gasten sneller te kunnen serveren. Zo liep hij met Hendrik en zijn voedseltreintje tussen de tafels door: *"Soep of pap, wie lust er een lekkere hap?"*



*Bruiloft in het Cleyn Hoff te Melsbroek.*

Bruegel zat afzijdig in een hoekje. Hij luisterde slechts met een half oor naar wat zijn buurman te vertellen had en keek voortdurend rond. Hij at of dronk nauwelijks en haalde geregeld een schriftje boven waarin hij notities of schetsen maakte. Aan zijn fijne handen te zien was hij geen boer, ook al was hij zo gekleed. Hendrik vroeg zich af of hij misschien een Spaanse spion was.

Later op de avond, toen alle heerlijke spijzen verdeeld waren en de boeren zich met goedgevulde maag op de bierkruiken stortten, stelde Pieter de twee vrienden gerust. Hij was aanwezig op het feest omdat hij als kunstschilder op zoek was naar nieuwe inspiratie. Hij zocht die in het leven van de gewone man: het werk van elke dag, het plezier en de gezelligheid onder vrienden, de schoonheid van Brabantse landschappen. Zulke dingen trokken hem meer aan dan de Italiaanse schitter en schijn.

Hendrik beloofde dat ze Pieter zouden helpen om nieuwe taferelen voor zijn schilderijen te vinden. De jongemannen zwierven immers al jaren rond in Brabant. Ze kenden al de mooiste plekken in de stad en op het platteland, waar ze leuke evenementen wilden organiseren. Ze droomden ervan mensen te kunnen amuseren, ver weg van de bittere ellende van oorlogen, de wrede inquisitie en de hoge belastingen. Dat wilden die kerels, ook al werden ze er zelf niet rijk van. *“Liever lachen en spelen dan werken of stelen”* was hun leuze.

Joris vertelde hoe ze het jaar voordien in Mechelen een volksfeest op touw hadden gezet. Honderden kinderen van alle leeftijden mochten op het marktplein tachtig verschillende spelletjes uitproberen: bikkelen, hoepelen, tolleren, steltlopen, enz. Bruegel sloot zijn ogen en tekende in zijn hoofd al een eerste compositie van

dat geweldig spektakel. Geestdriftig krabbelde hij ook enkele woorden in zijn boekje.

Aangemoedigd door Pieters interesse, beschreef Hendrik de liefelijke landschappen in het Pajottenland, waar ze een colf-wedstrijd wilden houden. Pieter vroeg wat zo'n wedstrijd inhield. Hendrik legde uit dat colfen een spel was, waarbij de deelnemers met een stok een balletje in een putje moesten zien te krijgen, dat enkele honderden meters verder lag. Wie dat in het minst aantal slagen kon, was de winnaar. Joris betreurde dat het zgn. *‘spel naar den cuyl’* al jaren niet meer toegelaten was binnen de muren van vele Vlaamse steden. Met een nasale stem citeerde hij de stedelijke ordonnanties die hem vaak door een stomme klerk waren voorgelezen: *“Het is verboden up de strate noch elders binnen deser stede de bal te slane met colven. Door het colven werden straten onvrij, goede lieden werden beseert ende glaesen uitgesmeten ...”*

### ***“Liever lachen en spelen dan werken of stelen.”***

Daarom keken de makkers nu uit naar geschikte terreinen buiten de stadsmuren. Maar zelfs daar was het niet eenvoudig: tijdens de zaaitijd mocht men niet colven op de akkers, tijdens de bloeitijd was het risico op beschadigingen van de oogst te groot en verloor men te veel ballen. En colven in de winter, in de sneeuw of op het ijs, gaf lang niet dezelfde voldoening.

Onlangs had Joris ten westen van Brussel enkele weiden ontdekt, die gereserveerd werden voor toekomstige woonuitbreiding. Die mochten ze tijdelijk gebruiken. Pieter beloofde een kijkje te komen nemen.

Een week later hadden ze bij de kapel van Sint-Anna-Pede afgesproken. Joris was een tekst op een bord aan het schrijven: *"Zoekt ge wat plezier of eens iets zots? Gij vindt het hier bij Colvenier en Schodts"*. Pieter moest glimlachen.

Een flinke boogscheut verder gaf Hendrik een colf-demonstratie aan een groepje jongemannen. Zwierig keilde hij een salvo dikke houten knikkers weg met zijn colfstok. Pieter was verbaasd hoever en met welke precisie Hendrik de balletjes kon wegslaan.

*"Het lijken wel kogels"* sprak hij.

*"Niet voor niets heet ik de 'Colvenier' "* grapte Hendrik, *"maar ik heb niets met vuurwapens te maken, hoor. De 'Colver' was een beter passende naam geweest."*

Joris deed ook zijn duit in het zakje: *"Vanwege mijn familienaam denken velen dat colven een Schots spelletje is, maar dat klopt niet! "*

Pieter wou niet onderdoen en zei: *"Weet je, noem mij voortaan dan maar 'den oude', want ik word al moe als ik jullie jonge snaken bezig zie."*

Toch maakten ze met zijn drieën een lange wandeling doorheen het betoverende landschap en sloten de dag af met enkele glazen Lambiek. De schilder was heel tevreden over wat hij gezien had. Hij beloofde dat hij op zijn manier reclame voor de jongens zou maken, als zij nog meer van die prachtige locaties voor hem vonden.

De meester kwam zijn belofte meer dan na want in de jaren nadien mochten Hendrik en Joris vaak voor zijn werken poseren. Uiteraard op 'de Boerenbruiloft', waar ze elkaar hadden leren kennen. Na aandringen van onze vrienden beeldde Pieter, tegen zijn gewoonte in, ook zichzelf af op dat schilderij.

Je ziet onze vrienden ook vooraan in de menigte staan op 'de Volkstelling te Bethlehem'. Hendrik heeft daar zelfs 'toevallig' zijn colfstok bij!

### ***"Een week later hadden ze bij de kapel van Sint-Anna-Pede afgesproken."***

En Bruegel 'den oude' toonde sindsdien vaker dat het colven in de 16<sup>e</sup> eeuw al populair was in onze contreien. En daar bewees hij ons, golfers uit de Lage Landen, onbewust een grote dienst mee. Want wij en niet de Schotten, waren toch de eerste echte colvers?

*Back Spin*

